

[Jens Møller.]

kan købe den paa Verdensmarkedet for 4¹/₂ Pfennig. Eller naar Rationerne paa Foderkager for Køer i Tyskland blev sat ned til et efter vore Forhold latterligt Minimum og dermed skabte Opfordring til selv at fremstille æggehvideholdige Foderstoffer ud af egen Jord ved Hjælp af Ensilage o. s. v., saa hørte man igen uforstaaende Udbrud, naar Resultatet blev 125 kg Smør pr. Ko, hvorimod vi med vore Metoder opnaaede Resultater paa 160 eller 180 kg. I Dag kan vel alle se, hvor maalbevidst Opbygningsarbejdet i Tyskland var, og at det i Tidens største Vanskeligheder har staaet sin Prøve.

Jeg kan ikke give det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch Ret i hans Betragtninger i Formiddags i dette høje Ting, naar det ærede Medlem sagde, at der ikke var Anledning til at bebrejde Danmark fra før at have udnyttet de Muligheder, som viste sig dengang. Jeg mener, at det Erhvervsliv, Danmark havde opbygget, havde et alt for svagt Grundlag. Det var opbygget paa en under Hensyn til Landets Størrelse alt for stor Im- og Eksport og dermed paa en alt for stor Afhængighed af Forhold, som Landet ikke kunde have nogen som helst Indflydelse paa. Derfor var dansk Erhvervsliv saa saarbart, som det har vist sig at være Tilfældet. Der behøvedes ikke engang en Krigstilstand for at afsløre denne Saarbarhed. En eller anden i og for sig lille Begivenhed saasom en Handelsaftale, Toldforanstaltninger i andre Lande o. s. v. kunde faa vidtgaaende Virkninger for hele Danmarks økonomiske Eksistens. Der er intet Grundlag for et stort Produktionsapparat og ingen fornøden Sikkerhed for et arbejdsvilligt og dygtigt Folk.

Har Danmark udnyttet alle Muligheder, som dets Jord, Havet og Folkets Evner gav? Jeg mener nej. Hvilke Muligheder ligger ikke alene i Landbruget, naar man betragter det fra et Arbejdsstandpunkt og ikke ud fra Muligheden af at forrente og afdrage den uhyre Landbrugsgæld? Har Danmark ingen Mulighed for Fremstilling af Caseinuld, naar vi har saa meget Mælk, at den til Tider slet ikke kan udnyttes? Hvorledes med Danmarks Undergrund? Er alle Muligheder undersøgt og udnyttet? Er en Anvendelse af Gassen i Vendsyssel udforsket til det yderste? Hvorledes er Mulighederne paa Havet for at skaffe Arbejde? Der er sikkert mange andre Muligheder, som dansk Videnskab og Teknik kan udnytte. Men der maa en Ændring til i Mentaliteten og i hele Indstillingen over for de Muligheder, som frembyder sig.

Kapitalens Interesse og Rentemuligheder maa staa tilbage for Folkets Velfærd. Jeg tror altsaa ikke, det er Arbejdskraftkrænkning og Indskrænkning af Arbejdernes Fortjenestemuligheder, der skal til. Jeg mener, der er Arbejde nok ogsaa i Danmark, og det saavel før som efter den 9. April.

Hvis man trods alt tror at maatte gennemføre dette Lovkompleks, er der fra et nordslesvigsk Standpunkt en Ting at gøre opmærksom paa, som jeg ved tidligere Lejlighed har fremført i dette høje Ting. Jeg sigter til det særlige sønderjyske Tillæg, som en Del Embedsmænd oppebærer i Nordslesvig. Pengemæssigt set er det vel ikke noget stort Problem, men det har alligevel stor Betydning i Grænselandet, fordi det virker ophidsende paa en Del af Befolkningen. Da jeg sidst omtalte Sagen fra denne Talerstol, forsøgte de ærede Medlemmer Hr. A. Svensson og Hr. Jørgen Gram et Forsvar for det særlige sønderjyske Tillæg; ja, det ærede Medlem Hr. A. Svensson paastod endog, at jeg havde rettet et voldsomt Angreb paa de danske Embedsmænd i Sønderjylland. Tiden er for alvorlig og fra min Side set alt for stor til at rejse en ond Polemik herom, og derfor vil jeg nøjes med at henstille til det ærede Medlem, at han, efter endnu en Gang at have overbevist sig om, hvad jeg har sagt i mit Indlæg, og om, at dette Indlæg ikke indeholdt et eneste Angreb paa danske Embedsmænd, selv vil dømme om Formen af den Polemik, han ved denne og andre Lejligheder har ment at skulle føre mod mig. Og saa vil jeg henstille til den højtærede Hr. Finansminister nu at befri os for det særlige sønderjyske Tillæg og det helst omgaaende. Man kan ikke opretholde dette med den Motivering, at det var et særligt Tilsagn, man gav disse Embedsmænd for 20 Aar siden. Tænk paa de mange Arbejdere, som man for et halvt Aar siden gav Tilsagn om, at man vilde opretholde deres Løn i Forhold til Pristallet.

Den 9. April 1940 har hidført Forhold, som har bragt dansk Erhvervsliv i nærmere Forbindelse med det tyske Erhvervsliv. Jeg haaber, at der maa findes Forstaaelse fra begge Sider, saaledes at i Løbet af den kortest mulige Tid et frugtbart Samarbejde kan blive Resultatet, og jeg udtaler Haabet om, at dette Samarbejde saa ogsaa vil føre til en bedre Forstaaelse mellem disse to Folk. Og hvorfor skulde dette ikke blive Tilfældet? Hvad er det, disse to Folk vil? De vil dog arbejde, de vil dog producere, de vil dog skabe Livs-